

Klientavgifter inom social- och hälsovården 2025

Tillämpningsanvisning

Östra Nylands välfärdsområdesstyrelse 28.11.2024 § 273

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Allmänna anvisningar	4
2.1 Kontroll av personuppgifter och hemkommun	4
2.2 Valfrihet	4
2.3 Tjänster på distans.....	6
2.4 Köptjänst och servicesedel.....	6
2.5 Seriebehandling	7
2.6 Avgift för oanvänd service	8
2.7 Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften	8
2.8 Avgiftsfria tjänster	9
3. Klientavgifter enligt service	11
3.1 Hälsostationer och hälso- och sjukvårdstjänster	11
3.2 Medicinsk rehabilitering.....	13
3.3 Mun- och tandvård.....	14
3.4 Mentalvårds- och missbrukartjänster.....	14
3.5 Tjänster för barn och unga	15
3.6 Funktionshinderservice	17
3.7 Boendeservice.....	19
3.8 Tjänster som stöder äldres boende hemma	23
4. Avgifter för specialgrupper	27
4.1 Frontveteraner, lottor och krigsinvalider.....	27
4.2 Asylsökande.....	28
4.3 Värnpliktiga och uppbåd	29
5. Avgiftstak och jämkning av avgifterna	29
5.1 Avgiftstak.....	29
5.2 Efterskänkande och nedsättning av avgifter	30
6. Avgifter som fastställs efter betalningsförmåga	32
6.1 Justering av avgifter som debiteras efter betalningsförmåga.....	33
7. Fakturering och ändringssökande	34

7.1	Fakturauppgifter	34
7.2	Indrivning av vårdavgiftsfordringar och dröjsmålsränta, betalningsavtal	34
7.3	Fakturering av personer från andra kommuner och personer som byter hälsostation.....	35
7.4	Avgifter som debiteras personer som bor annanstans än i Finland	35
7.5	Fakturering av fullkostnadsavgiften för vård som omfattas av olycksfallsförsäkringar	37
7.6	Ändringssökande	38
8.	Bilagor	39
	Bilaga 1: Inkomstgränser för avgiften som fastställs efter betalningsförmåga.....	39
	Bilaga 2: Avgiftsprocent enligt familjens storlek för bruttoinkomster som överstiger inkomstgränsen.....	40
	Bilaga 3: Avgifter som tas ut efter betalningsförmågan: inkomster som beaktas.....	41
	Bilaga 4: Avgifter som tas ut enligt betalningsförmågan: inkomster som inte beaktas.....	42

1. Inledning

Vid fastställande av klientavgifterna inom social- och hälsovården i Östra Nylands välfärdsområde tillämpas lagen och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) (912/1992). Bestämmelserna i lagen har företräde om lagen och förordningen strider mot varandra.

I regel tas avgifter inte ut av personer under 18 år, eventuella undantag anges i denna tillämpningsanvisning (t.ex. lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977).

Avgifterna inom social- och hälsovården är antingen jämnstora eller inkomstrelaterade. Jämnstora klientavgifter är de samma för alla (t.ex. besök vid hälso- och sjukvårdens mottagning) och bestäms inte enligt klientens inkomster. Inkomstrelaterade avgifter bestäms däremot på basis av klientens betalningsförmåga (t.ex. avgift för regelbunden hemvård). Klienten ska ges ett beslut då det är fråga om en avgift som bestäms enligt hens betalningsförmåga.

Den avgift som tas ut för en tjänst får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen.

De högsta beloppen och inkomstgränserna för avgifter som bestäms enligt klientavgiftslagen och -förordningen justeras vartannat år enligt folkpensionsindexet och arbetspensionsindexet.

2. Allmänna anvisningar

2.1 Kontroll av personuppgifter och hemkommun

Klientens basuppgifter ska kontrolleras varje gång och av klientens basuppgifter ska det åtminstone framgå följande uppgifter:

- Personbeteckning (finsk personbeteckning eller tillfällig personbeteckning)
- Efternamn
- Förnamn
- Näradress (bosättnings- eller vistelseadress i Finland)
- Telefonnummer
- Hemkommun
- För minderåriga klienter ska alltid registreras en betalande anhörig

Hemkommunen bestäms enligt lagen om hemkommun (201/1994). Om korrektheten av uppgiften inte misstänks anses den ort som markerats i befolkningsdatasystemet som klientens hemkommun.

2.2 Valfrihet

2.2.1 Rätt att välja hälsostation

Enligt 47 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) får en person välja vid vilken hälsovårdscentral eller hälsostation han eller hon vill få tjänster inom icke-brådskande primärvård, oavsett inom vilket välfärdsområdes område hälsovårdscentralen eller hälsostationen finns. Personen ska göra en skriftlig anmälan om byte av hälsovårdscentral eller hälsostation både till den hälsovårdscentral eller hälsostation som han eller hon anlitar för närvarande och till den valda hälsovårdscentralen eller hälsostationen. Valet kan gälla endast en hälsovårdscentral eller hälsostation åt gången. Undantag som gäller valfriheten finns i 47 § i hälso- och sjukvårdslagen.

I 48 § i hälso- och sjukvårdslagen finns bestämmelser om situationer och möjligheter att få vård i ett annat välfärdsområde än det, där personen har sin hemkommun. Om en person på grund av arbete, studier, fritid eller en nära anhörigs eller annan närstående persons boende eller av någon annan motsvarande orsak är bosatt eller regelbundet eller under en längre tid vistas i ett välfärdsområde inom vars område personen inte har sin hemkommun, får personen för vård enligt vårdplanen också utnyttja primärvårdstjänsterna i ett annat välfärdsområde än det egna utan att den vårdansvariga hälsovårdscentralen eller hälsostationen ändras. En person kan också i de situationer som avses ovan för specialiserad sjukvård enligt vårdplanen utnyttja tjänsterna vid en sådan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som finns i ett annat välfärdsområde än det egna utan att

vårdansvaret överförs.

Ålänningar omfattas inte av valfriheten och måste ha en betalningsförbindelse. Valet ska alltid anmälas skriftligt (blanketten Anmälan om byte av hälsostation) till det nuvarande och det nya välfärdsområdet. I Östra Nylands välfärdsområde skickas anmälan till registratörskontoret (Mannerheimgatan 20 K, 06100 Borgå), och valet antecknas i patientuppgifterna enligt anvisningarna.

2.2.2 Valets ikraftträdande och bindande karaktär

Valet träder i kraft tre veckor efter att anmälan har lämnats. En separat anmälan måste göras för varje familjemedlem. Valet gäller endast en hälsostation åt gången och gäller i ett år, varefter ett nytt val kan göras. Vårdansvaret stannar hos den valda stationen tills personen meddelar om förändringar.

Märk väl att tidigare mottagningstider inte överförs automatiskt till den nya hälsostationen. Kunden ska själv avboka eller boka mottagningstiden på nytt. För tider som inte har använts eller avbokats tas det ut en avgift enligt den gällande klientavgiftsprislistan.

Om personen väljer en hälsostation i ett annat välfärdsområde gäller valet **alla** icke-brådskande tjänster inom primärvården, såsom öppen sjukvård, mun- och tandvård, rådgivningstjänster och mentalvårdstjänster. Valet kan inte göras delvis.

2.2.3 Avgränsning av icke-brådskande service

Icke-brådskande service ges **inte** om:

- Personen inte har valt Östra Nylands välfärdsområde som det välfärdsområde som ansvarar för hens vård eller
- En invånare inom välfärdsområdet har valt ett annat område att ansvara för sin primärhälsovård

Valet kontrolleras alltid i samband med bokning, och det gäller inte skolhälsovård, studerandehälsovård, hemvård, hemsjukhus eller långvarig slutenvård. Tjänster som ges i hemmet ordnas inte utanför det egna området utan en betalningsförbindelse.

2.2.4 Tillfälligt vårdbehov i ett annat område

Om en person tillfälligt vistas i ett annat område till exempel på grund av arbete eller familjeskäl kan hen använda tjänster enligt vårdplanen också vid en annan hälsostation. Före det första besöket ska man tillställa:

- Anmälan om behov av tillfällig icke-brådskande vård på annan ort
- Vårdplan från den hälsostation som svarar för vården

2.2.5 Långvarig vård utanför hemkommunen

Enligt 3 a § i lagen om hemkommun kan en person som är i en vårdrelation som har pågått eller beräknas pågå över ett år välja sin vistelsekommun som hemkommun, varvid ansvaret för att ordna tjänsten överförs till den nya hemkommunens välfärdsområde.

Enligt 55 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) kan den som önskar flytta till ett annat välfärdsområdes område, men på grund av ålder eller någon orsak inte kan bo där självständigt, ansöka om de tjänster som behövs hos det välfärdsområde inom vars område kommunen i fråga ligger på samma grunder som om han eller hon var invånare i den kommunen.

Det välfärdsområde som har tagit emot ansökan ska behandla ansökan och bedöma sökandens servicebehov i samarbete med det välfärdsområde som ansvarar för att ordna tjänsterna och fatta beslut i ärendet. Man kan endast ha en ansökan anhängig och således, om sökanden har lämnat in en ansökan till något annat välfärdsområde och behandlingen av ärendet fortfarande pågår så behandlas inte den andra ansökan som lämnats in.

Om välfärdsområdet har beslutat att bevilja tjänsterna ska sökanden inom två veckor från det att han eller hon har fått del av beslutet meddela om han eller hon tar emot tjänsterna. Sökanden ska dessutom inom tre månader från delfåendet av beslutet flytta till den vårdplats eller boendeservice som avses i beslutet. Om sökanden försummar att iaktta dessa tidsfrister, förfaller hans eller hennes rätt till de tjänster som beslutet avser.

2.3 Tjänster på distans

Social- och hälsovårdstjänster kan erbjudas som klientbesök eller som distanstjänst via t.ex. dator, smarttelefon eller surfplatta.

Distanstjänsten är avgiftsbelagd om den ersätter ett traditionellt fysiskt besök och till innehållet motsvarar ett personligt vård- eller servicebesök. Om ingen egen avgift har fastställts för distanstjänsten i prislistan, debiteras en avgift som motsvarar priset för ett fysiskt besök. Hälso- och sjukvårdens distanstjänster ingår i avgiftstaket på samma sätt som traditionella mottagningsbesök.

Om tjänsten enligt prislistan av avgiftsfri är den avgiftsfri även som distanstjänst.

2.4 Köptjänst och servicesedel

(Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 12 § och lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården)

2.4.1 Köptjänst

För tjänster som ordnas som köptjänst debiteras av användaren samma avgifter som för motsvarande tjänster som ordnas av välfärdsområdet självt.

2.4.2 Servicesedel

Bestämmelser om användningen av servicesedlar finns i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009). Servicesedeln är ett sätt att ordna lagstadgade social- och hälsovårdstjänster, och servicesedelns värde bestäms enligt kostnaderna som välfärdsområdet fastställt på förhand. Servicesedlar beviljas på basis av prövning och med beaktande av anslagen, och när servicesedeln används kan klienten välja serviceproducent bland välfärdsområdets alternativ. Klienten erbjuds rådgivning och handledning om användningen av servicesedlar.

Servicesedeln passar inte för brådskande vård eller vård oberoende av vilja. Klienten kan vägra att ta emot servicesedlar, varvid välfärdsområdet ordnar servicen på annat sätt.

Servicesedelns värde ska vara skälig med tanke på klienten. Välfärdsområdet får inte ta ut klientavgifter för den service som anskaffas med servicesedlar; klienten måste i varje fall betala en självriskandel som bestäms enligt klientens inkomster.

Klienten kan skaffa ett hjälpmedel som är dyrare än servicesedelns värde, i detta fall betalar klienten själv skillnaden mellan priset och servicesedelns värde.

2.5 Seriebehandling

Seriebehandling är regelbunden vård som upprepas systematiskt och ges av en sakkunnig inom hälsovården. Som seriebehandling kan anses behandling som

- upprepas nästan identiskt minst tre gånger
- upprepas med högst två veckors mellanrum
- kan upprepas mindre ofta på grund av orsaker med anknytning till vården

Avgiften för seriebehandling får tas ut högst 45 gånger per kalenderår. Alla behandlingsgånger för olika behandlingar som ges i serie räknas in i det sammanlagda antalet behandlingsgånger.

Inom primärvården är seriebehandling fysioterapi, talterapi, fotterapi, näringsterapi eller ergoterapi som ges i serie, och i det sammanlagda antalet behandlingsgånger räknas även köptjänster. Seriebehandling räknas in i avgiftstaket.

2.6 Avgift för oanvänd service

Klienten kan debiteras för oanvänd service, om klienten eller dennes företrädare har bokat en tid hos hälso- och sjukvårdens mottagning eller hos social- och hälsovårdens kortvariga vård- eller boendeservice, men inte har kommit på plats utan en godtagbar orsak och inte har avbokats på förhand.

Avgiften tas dock ut endast om:

1. Det inte är oskäligt att ta ut avgiften,
2. Klienten i samband med bokningen har fått information om möjligheten att ta ut avgiften, och
3. Klienten har fått tydliga anvisningar om avbokning.

Därtill ska det säkerställas att uppgifterna om en möjlig avgift och avbokningsanvisningarna har getts till kunden i begriplig form.

Avgiften kan också tas ut när ett välfärdsområde på en klients eller dennes företrädares initiativ har bokat en mottagningstid eller en kortvarig vårdplats eller boendeserviceplats. Även i detta fall ska klienten ges information om bokningen, den möjliga avgiften och avbokningsanvisningarna.

Avgiften tas inte ut av under 18-åringar, för mentalvårdstjänster i specialiserade enheter eller för tjänster avsedda för gravida som använder berusningsmedel.

2.7 Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

(Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 10 k §)

Välfärdsområdet kan ta ut klientavgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig institutionsvård samt avgiften för kontinuerlig och regelbunden service som ges i hemmet, även om servicen avbryts tillfälligt på grund av en orsak som beror på kunden. Om servicen emellertid avbryts för mer än fem dagar, ska ingen avgift tas ut för den period som överskrider fem dagar. Om servicen avbryts av orsaker som beror på välfärdsområdet eller på grund av att klienten får slutna vård, tas avgift inte ut heller för de nämnda fem dagarna. Om avbrottet i servicen pågår hela månaden, tas det inte ut någon avgift alls.

Beroende på orsaken till avbrottet är avgiftsförfarandet följande:

1. **Avbrott som beror på kunden:** Avgiften tas ut för upp till fem dagar, men inte därefter.
2. **Avbrott som beror på välfärdsområdet eller kundens slutna vård:** Avgiften tas inte alls ut för de första fem dagarna.

3. **Avbrott i en hel månad:** Om servicen har avbrutits av orsaker som inte beror på kunden i en hel månad tas ingen avgift ut för månaden i fråga.

2.8 Avgiftsfria tjänster

(Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 4 § och 5 §)

2.8.1 Avgiftsfri socialservice

- Socialt arbete, social handledning, social rehabilitering
- Handlingar som har getts till en person i ärenden som gäller hens socialvård
- Familjearbete, uppfostrings- och familjerådgivning
- Barnskyddets tjänster
- Övervakning av umgänge mellan barn och förälder
- Den service som välfärdsområdet ska tillhandahålla enligt äktenskapslagen, föräldraskapslagen, adoptionslagen, lagen om underhåll för barn, lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt, lagen om tryggnad av underhåll för barn och lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna
- Poliklinisk missbrukarvård
- Tjänster enligt 6 § i lagen om service och stöd på grund av handikapp, arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning enligt 27 § i lagen om funktionshinderservice och dagverksamhet enligt 25 § i den lagen med undantag för transport och måltider. För specialkostnaderna för stödboende och för personlig assistans kan dock en avgift tas ut, om personen får ersättning för dem med stöd av någon annan lag än lagen om service och stöd på grund av handikapp
- Verksamhet i sysselsättningsyfte för handikappade och arbetsverksamhet för handikappade, med undantag för transporter och måltider
- Specialomsorger enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och transport enligt 39 § i lagen; för en utvecklingsstörds uppehälle kan dock uppbäras en avgift fränsett partiellt uppehälle för barn som inte fyllt 16 år och partiellt uppehälle för barn som får undervisning enligt 28 § i nämnda lag; till utgången av det läsår då hen fyller 16 år

2.8.2 Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Tjänster som tillhandahålls inom primärvården på grundval av 13–17 §, 19 § punkt 1 samt 24, 27 och 29 § i hälso- och sjukvårdslagen samt tillhörande vårdmaterial och förbrukningsartiklar för behandling av långvarig sjukdom, det vill säga

- Mödra- och barnrådgivningsbesök.
- Undersökning, vård och uppföljning som polikliniker för mödravård ger gravida som använder rusmedel.
- Läkarbesök och undersökningar inom skol- och studerandehälsovården.

- Screening samt hälsokontroller och -rådgivning.
- Hälsoundersökning för arbetslösa.
- Vård i enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar samt vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet.
- Undersökning och behandling av hivinfektion, schanker, gonorré och sådana klamydiainfektioner som sprids vid könsumgänge och läkemedel som ordinerats för behandling och förebyggande av dessa sjukdomar.
- Öppenvårdstjänster i samband med mentalvårdsarbete.
- Vård som ges på verksamhetsenheten för psykiatrisk öppen vård, med undantag av underhållsavgiften.
- Tjänster som erbjuds av stödcentraler som grundats för offer för sexuellt våld.
- Undersökning och vård av levande givare av mänskliga organ, vävnader eller celler.
- Primärvårdens skötarbesök.
- Avvänjnings- och substitutionsbehandling med opioidläkemedel vid opioidberoende som genomförs som öppen vård.
- Rådgivning och utredning om rehabiliteringsbehov och -möjligheter samt anpassningsträning och rehabiliteringshandledning i samband med medicinsk rehabilitering som avses i 29 § i hälso- och sjukvårdslagen.
- Hjälpmedel för medicinsk rehabilitering samt anpassning och underhåll av dem enligt 29 § i hälso- och sjukvårdslagen, utom då behovet av hjälpmedel förorsakas av skada eller yrkessjukdom som ersätts enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (1026/1981), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959), patientförsäkringslagen (585/1986) eller tidigare lagar som motsvarar dessa; samt (24.4.2015/468).
- Vård och uppehälle för personer som inte fyllt 18 år till den del vård dagarna är flera än sju under ett kalenderår samt sådan medicinsk rehabilitering, hyposensibiliseringsbehandling, behandling av tal- och röststörningar, strål- och cytostatikabehandling och annan motsvarande behandling som ges i serie samt kontinuerlig dialysbehandling
- Besök med anknytning till faderskapsutredning.
- Transport av en inskriven patient från en vårdplats på hälsostationen eller sjukhuset till en annan vårdinrättning eller till hemvård, med ett sjuktransportfordon som föreskrivits av läkare.
- Akutvård som ordnats enligt 39 och 40 § i hälso- och sjukvårdslagen, med undantag för sjuktransport i samband med akutvård

Avgiftsfriheten gäller också veteraner som tjänstgjort i Finlands krig, krigsinvalid, lottor, smålottor och soldatpojkar, patienter med andningsstillestånd samt tjänster för vilka fakturan på basis av lagen eller ett avtal skickas till en betalare som är skyldig att betala fakturan för klienten, t.ex. brottsförklaringsmyndigheten eller en garnison.

2.8.3 Valfärdsområdets tillägg

I Östra Nylands valfärdsområde är därtill följande avgiftsfria:

- Prevention för personer under 20 år
- Läkarbesök för personer med utvecklingsstörning i specialomsorg
- Hembesök av läkare för klienter med regelbunden hemvård

3. Klientavgifter enligt service

3.1 Hälsostationer och hälso- och sjukvårdstjänster

En avgift tas ut för oanvända och utan godtagbar orsak oavbokade mottagningsbesök hos sjukskötare eller läkare. Ingen avgift tas ut av under 18-åringar.

3.1.1 Läkarbesök

Klientavgiften för läkarmottagning på hälsostationen tas ut tre gånger per kalenderår. Efter det är besöken på den ifrågavarande hälsostationen avgiftsfria.

3.1.2 Besök hos sjukvårdare

Mottagningsbesök hos sjukvårdare på hälsovårdsstationen är avgiftsfria. För oavbokade tider debiteras enligt klientavgiftstabellen.

3.1.3 Sårvård

Besök gällande sårvård som utförs av en sjukskötare vid hälsostation är avgiftsfritt. Även sårvård som utförs som seriebehandling är avgiftsfri.

3.1.4 Smittsamma sjukdomar

Enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) är undersökning, vård och medicinering av allmänfarliga smittsamma sjukdomar avgiftsfri för patienten. Dessutom är undersökning och vård av följande övervakade smittsamma sjukdomar avgiftsfri: hivinfektion, gonorré och klamydia som sprids vid könsumgänge.

3.1.5 Besöksavgift vid övergång till bäddavdelning

Om klienten flyttas från en avgiftsbelagd läkar- eller vårdarmottagning direkt till hälsostationens bäddavdelning tas det endast ut en avgift för vårddagen på bäddavdelningen.

3.1.6 Minnespolikliniken

Minnespolikliniken är avsedd för undersökning, handledning och vård av personer över 65 år som lider av minnessjukdomar. Vårdarmottagningen är avgiftsfri, men för läkarbesök tas en klientavgift ut.

Läkarbesök bidrar till det årliga avgiftstaket och ingår i det maximala antalet på tre avgiftsbelagda läkarbesök.

3.1.7 Läkarintyg och -utlåtanden

(Förordning om klientavgifter inom social- och hälsovården 23 §)

Ingen avgift ska tas ut för sådana läkarintyg eller läkarutlåtanden som klienten behöver för vård eller rehabilitering, för läkemedelsersättning med stöd av 5 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller för påvisande av behovet av sådan kortvarig sjukledighet vars varaktighet är högst den självrisktid som avses i 8 kap. 7 § 1 och 2 mom. i den lagen. Ett utlåtande som ges på begäran av en annan myndighet är också avgiftsfritt (t.ex. förmynderskaps- eller barnskyddsärenden). Till övriga delar kan det tas ut en klientavgift för intyg och utlåtanden givna av en yrkesperson inom hälso- och sjukvården.

Avgiftsbelagda utlåtanden:

- Läkarutlåtande om körförmåga
- Läkarutlåtande för parkeringstillstånd för rörelsehindrade
- Intyg om medicinska hinder att använda säkerhetsbälte/hjälm
- B-utlåtande för invalidavdrag i beskattningen eller befrielse från bilskatt
- C-utlåtande för att söka handikappbidrag/vårdbidrag/stöd för närståendevård/färdtjänst
- Läkarintyg som bilaga till ansökan om färdtjänst
- E-utlåtande
- T-utlåtande
- Intyg för avbokning av resa pga. sjukdom
- Rättsmedicinska utlåtanden (polisen faktureras)
- Terapeututlåtande för färdtjänst

Avgiftsfria utlåtanden

- Intyg om mottagningsbesök
- A-intyg
- Intyg för sjukfrånvaro skriven av sjukvårdare
- Intyg för sjukt barn
- Salmonellaintyg

- Intyg för reseersättning (SV 67)
- Intyg för specialkost e.d.
- Intyg för införsel av läkemedel eller intyg för metall i kroppen
- Anmälan om ändring i hälsotillstånd till polisen
- B-intyg för särskilda ersättningsbara läkemedel, rehabilitering, sjukledighet och sjukpension/rehabiliteringsbidrag
- Utredning om patientens hälsotillstånd för arbetsförmedlingen
- Rehabiliteringsplan eller remiss/betalningsförbindelse för rehabilitering/anpassningskurs
- Undersöknings- och behandlingsordination för fysioterapi (SV3FM)
- Sammanfattning av hälsoundersökningen i årskurs 8 (görs inom skol-/studerandehälsovården)
- Läkarintyg om hälsotillstånd till Försvarsmakten (även när det är fråga om frivillig tjänstgöring)
- Läkarutlåtande för avbrytande av graviditet
- Läkarutlåtande för sterilisering
- Läkarintyg för intressebevakningsärende
- Vaccinationsintyg
- Dödsattest

Ingen avgift för intyg tas ut av frontveteraner när det är fråga om ansökan till lagstadgad rehabilitering.

Intyg som behövs i en hobbyverksamhet skrivs inte på hälsostationen.

Intyg som behövs för utbytesstudier skrivs inte på hälsostationen förutom om utbytesstudier är en obligatorisk del av studierna.

Sjötjänstintyg skrivs inte, men en lungröntgenbild som behövs för intyget kan tas.

3.1.8 Undersökning av berusningstillstånd

På hälsostationer görs undersökningar av berusningstillstånd med hjälp av blodprov samt kliniska undersökningar av berusningstillstånd. Polisen faktureras för klientens undersökningar av berusningstillstånd i enheterna inom hälso- och sjukvården med den summa som polisen årligen bestämt.

3.2 Medicinsk rehabilitering

Faktureringen baserar sig på besöksavgiften och räknas in i avgiftstaket. En avgift tas ut för oanvända och utan godtagbar orsak oavbokade mottagningsbesök inom medicinsk rehabilitering. Ingen avgift tas ut av under 18-åringar.

Fysio-, ergo-, tal-, fot- och näringsterapi som ges i form av öppen rehabilitering och hemrehabilitering till klienter som omfattas av närståendevård och boendeservice inom äldreomsorgens hemservice och bedömningsteamet.

3.2.1 Fysioterapi

Fysioterapi kan vara vård i serie eller individuell fysioterapi (1–2 gånger eller eventuellt flera gånger), men behandlingens innehåll varierar mellan behandlingsgångerna. Av klientens vårdplan framgår om det är fråga om medicinsk rehabilitering eller individuell fysioterapi.

3.2.2 Hemrehabilitering

Med hemrehabilitering upprätthålls och främjas äldres funktionsförmåga i vardagen och stöds tryggt boende hemma när förmågan att klara sig hemma och att klara av vardagsfunktioner har försämrats och funktionsförmågan har försämrats väsentligt. Hemrehabiliteringen omfattar fysio- och ergoterapi enligt det individuella behovet.

Hemrehabiliteringens första bedömningsbesök är avgiftsfritt. Besöket omfattar hjälpmedels- och rehabiliteringsbedömning samt kartläggning av bostadens tillgänglighet.

För hemrehabilitering debiteras antingen en avgift för ett individuellt handlednings- och rådgivningsbesök eller en veckoavgift, då rehabiliteringen genomförs med två eller fler besök per vecka. Hemrehabiliteringens klientavgifter ackumulerar avgiftstaket.

Fysio- och ergoterapi som ges i form av hemrehabilitering till klienter som omfattas av närståendevård och boendeservice inom äldreomsorgens hemservice och bedömningsteamet är avgiftsfri.

3.3 Mun- och tandvård

Fakturering gällande mun- och tandvården grundar sig på åtgärder utförda av en yrkesperson inom social- och hälsovården och en besöksavgift. Mottagningsbesök inom mun- och tandvården räknas in i avgiftstaket. Tandtekniska åtgärder gällande proteser räknas inte in i avgiftstaket, men andra mottagningsbesök relaterade till detta är avgiftsbelagda.

En klientavgift tas ut för oanvända och utan godtagbar orsak oavbokade mottagningsbesök för undersökning och behandling av mun och tänder, förutom av personer under 18 år.

3.4 Mentalvårds- och missbrukartjänster

Besök hos mentalvårds- och missbrukarvården är avgiftsfria. För avvänjning och rehabilitering inom slutenvård debiteras en avgift för kortvarig slutenvård.

Mentalvårds- och missbrukartjänsternas rehabiliterande boendeservice köps av privata serviceproducenter. De består av gemenskaplig dygnet runt-boendeservice och mer

information om detta finns vid punkt 3.7 Boendeservice. Stödboende genomförs vid boendeenheten Koivula i Borgå och som köptjänst.

3.5 Tjänster för barn och unga

3.5.1 Studerandehälsovården

Finländska studerande

Välståndsområdets primärvård ska organisera studerandehälsovårdens tjänster för studerande vid gymnasier, yrkesläroanstalter och högskolor inom välståndsområdet oberoende av deras hemort. Till studerandehälsovården hör också hälso- och sjukvården under den tid den studerande deltar i inläring i arbetet och arbetspraktik.

Studerandehälsovården är avgiftsfri för under 18-åringar. Därefter bestäms avgifterna enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Förebyggande tjänster såsom hälsoundersökningar är avgiftsfria för alla studerande.

I studerandehälsovården ingår:

- 1) främjande av hälsa och trygghet beträffande studiemiljön på läroanstalten samt studiegemenskapens välfärd och uppföljning av den vart tredje år,
- 2) uppföljning och främjande av de studerandes växande, utveckling, hälsa och välfärd, vilket inkluderar två tidsbestämda hälsokontroller för studerande vid gymnasier och yrkesinriktade läroanstalter, och hälsokontroller för alla studerande enligt det individuella behovet,
- 3) stöd till elevens föräldrars och vårdnadshavares fostran
- 4) ordnande av hälso- och sjukvårdstjänster för studerande, mentalvårds- och missbruksarbete, främjande av sexuell hälsa och mun- och tandvård inkluderat,
- 5) tidig identifiering av den studerandes behov av särskilt stöd eller undersökningar samt stöd till den studerande och vid behov hänvisning av hen till fortsatt undersökning eller vård.

Utländska studerande

Studerande som kommer till Finland omfattas av studerandehälsovården.

Personer som kommer från EU- eller EES-området eller Schweiz har rätt till medicinskt nödvändig vård. Hen påvisar sin rätt i första hand med det europeiska sjukförsäkringskortet.

Personer som kommer från Quebec i Kanada har rätt till service inom den offentliga hälso- och sjukvården såsom en boende inom välfärdsområdet.

Om den studerande har en hemkommun i Finland, har hen rätt till all service inom den offentliga hälso- och sjukvården mot klientavgift för hemkommunbo.

Personer som kommer till Finland från ett tredje land och inte har en hemkommun i Finland, ska ha försäkring. Utan försäkring är hen endast berättigad till brådskande vård inom den offentliga hälso- och sjukvården.

3.5.2 Hemservice för barnfamiljer

Inom hemservicen för barnfamiljer fastställs avgiften för under tre månaders tillfällig hemservice per timme enligt klientavgiftstabellen.

Med regelbunden hemservice för barnfamiljer avses service som ges minst en gång per vecka och som förväntas pågå eller har pågått i tre månader. Storleken på klientavgiften för regelbunden hemservice för barnfamiljer beror på servicetimmarnas antal, familjens storlek och bruttoinkomster. Som månadsinkomster beaktas bruttoinkomst som överstiger inkomstgränsen. Om familjens inkomster stannar under inkomstgränsen tas ingen avgift ut för hemservicen. Ingen avgift tas ut för regelbunden hemservice för barnfamiljer

- om servicen ingår i bedömningen av klientens servicebehov inom socialt arbete för barnfamiljer, barnskyddet eller funktionshindersservicen eller i service enligt serviceplanen
- om familjen får utkomststöd.

Inkomstgränser: Bilaga 1

Avgiftsprocent som tas ut för den del som överstiger inkomstgränsen: Bilaga 2

3.5.3 Vård utom hemmet inom barnskyddet

Barnskyddets avgifter (7 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården och 20 § i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården)

Omsorg om barn och unga enligt barnskyddslagen är avgiftsfri, med undantag för ersättande av kostnaderna för familje- eller anstaltsvård eller boendeservice som enligt barnskyddslagen har getts ett barn i form av stödåtgärd inom den öppna vården, vård utom hemmet eller eftervård, då det hos barnets föräldrar kan uppbäras en avgift som får vara högst lika stor som det underhållsbidrag som bestäms med stöd av 1–3 § i lagen om underhåll för barn, om det är motiverat med beaktande av de berörda personernas utkomstmöjligheter och vårdsynpunkter. Avgiften som tas ut av barnets föräldrar delas mellan dem enligt betalningsförmågan.

Välfärdsområdet får utan att fastställa avgiften debitera och ta ut underhåll som betalas till barnet för den tid då barnet får i denna paragraf avsedd familjevård, slutna vård eller boendeservice samt använda det för att ersätta kostnaderna som orsakas av familjevården, den slutna vården eller boendeservicen.

3.6 Funktionshinderservice

Enligt lagen om funktionshinderservice (675/2023) finns bestämmelser om de avgifter som tas ut för tjänsterna i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Enligt 4 § i klientavgiftslagen är följande tjänster i regel avgiftsfria: träning, personlig assistans, särskilt stöd för delaktigheten, stöd i att fatta beslut, krävande multiprofessionellt stöd, stöd för boendet, stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet, stöd för tillgängligt boende, kortvarig omsorg, dagverksamhet, arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning, stöd för rörligheten, andra tjänster och stödåtgärder enligt 34 §, uppehälle i anknytning till morgon- och eftermiddagsverksamhet som ordnas som kortvarig omsorg, resor till dagverksamhet och till arbetsverksamhet för personer med utvecklingsstörning samt tjänster som ingår i helheten för stöd för boendet och i stöd för boendet för barn som ordnas i hemmet, som skulle kunna vara avgiftsbelagda om de ordnades som separata tjänster. En avgift för särskilda kostnader inom serviceboende kan dock debiteras om personen får ersättning för dem på basis av någon annan lag än lagen om service och stöd på grund av handikapp.

Enligt 7 e § i klientavgiftslagen får välfärdsområdet av klienten ta ut en skälig avgift för uppehälle i samband med träning enligt 7 § i lagen om funktionshinderservice, krävande multiprofessionellt stöd enligt 16 § i den lagen, stöd för boendet enligt 18 § i den lagen, kortvarig omsorg enligt 24 § i den lagen, dagverksamhet enligt 25 § i den lagen och i samband med andra tjänster som behövs för att lagens syfte ska uppnås enligt 34 § i den lagen.

Med uppehälle avses i det här avseendet bland annat service med anknytning till måltider och annan service med anknytning till det normala livet och kostnader som uppkommer av dessa. Klientavgifter debiteras för närvarande inte av personer under 18 år.

För köpta tjänster debiteras en avgift på samma grunder som för motsvarande tjänster som välfärdsområdet självt producerar.

Välfärdsområdena bestämmer klientavgifterna för de tjänster som de producerar. Det kan förekomma välfärdsområdesspecifika skillnader i klientavgifterna.

3.6.1 Service som stöder rörlighet

För färdtjänst och följeslagarservice eller andra tjänster som ordnas för personer med grav funktionsnedsättning som avses i 28 § i lagen om funktionshinderservice får man debitera en avgift som högst motsvarar avgiften för den lokala kollektivtrafiken eller en annan jämförbar och skälig avgift när tjänsten ordnas som färdtjänst enligt 29 § 1 mom. 1 punkten. (Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården, 1201/2020).

Klienten betalar inte självriskandelen själv till aktören som tillhandahåller transporten, utan välfärdsområdet fakturerar den av klienten i efterhand.

3.2 Stöd för boendet

Klienten kan ges boendeservice med stöd av lagen om funktionshinderservice.

Stöd för boendet kan ordnas för klienten för en enskild bostad eller för gruppboende.

I boendeservicen ingår klienten själv hyresavtalet. Hyran ska motsvara den hyresnivå som vanligen betalas för motsvarande bostäder i området.

3.6.3 Avgift för uppehälle av boende

Avgiften för uppehälle omfattar måltidsavgifter och andra avgifter med anknytning till uppehälle.

För uppehälle kan klienten debiteras en avgift, såvida man vid boendeserviceenheten för klienterna gör centraliserade upphandlingar om saker relaterade till det normala livet, såsom hygienartiklar och bastuavgifter. Avgiften för uppehälle ska baseras på verkliga och realiserade kostnader.

Av personer som omfattas av serviceboende, som ordnas som stöd för boende enligt lagen om funktionshinderservice, kan man debitera ett maximalt belopp för övrigt uppehälle, såvida man har avtalat om det med hen och om man vid boendeserviceenheten gör centraliserade upphandlingar.

Vad gäller klientavgifter för all service i enlighet med lagen om funktionshinderservice och lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, ska beaktas att till de delar som man inte föreskriver separat om dem i lagen, är det fråga om ett maximalt belopp som debiteras klienten som välfärdsområdet debiterar när klienten omfattas av välfärdsområdets egen

serviceproduktion eller om man till hen har köpt en motsvarande tjänst via en privat serviceproducent. Den privata serviceproducenten kan fastställa sin klientavgift lägre än välfärdsområdets föreslagna maximala belopp, varvid man debiterar en klientavgift enligt serviceproducentens avgift. Till de delar som man inte har separat föreskrivit eller fastställt klientavgifter i lagen om klientavgifter, föreslås att de justeras årligen i enlighet med en skälig kostnadsutveckling.

3.6.4 Tillfällig service: boende/avlösar- eller tillfällig vård/boendeförsök eller - coaching/undersökningsperiod vid stödcentrum/familjevård

Klienten betalar det maximala totala beloppet, som omfattar en måltidsavgift för heldygnsomsorg och en avgift för övrigt uppehälle samt hyresandelen.

3.6.5 Verksamhet dagtid

För måltider under verksamhet dagtid debiteras en normal måltidsavgift. Om klienten deltar i verksamhet dagtid som ordnas av samma serviceproducent, vars boendeservice klienten omfattas av och klienten använder måltidstjänsten, debiteras endast en gemensam måltidsavgift.

En person som deltar i verksamhet dagtid ska avboka sitt deltagande senast klockan 14 dagen före dagverksamhetsdagen, såvida deltagandet förhindras av annan än en plötslig hälsorelaterad orsak. Den ifrågavarande måltidsavgiften debiteras inte om klienten inte äter en måltid under eller i anslutning till verksamheten dagtid.

3.6.6 Funktionshindersservicens institutionsvård

För fullständig omsorg som ordnas i enlighet med lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda kan en avgift debiteras för kortvarig sluten vård så som föreskrivs i lagen och förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården, och för långvarig sluten vård så som föreskrivs i 7 c § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården.

För klienter under 16 år inom långvarig sluten vård debiteras som avgift för vård, uppehälle eller omsorg barnbidraget och handikappbidraget för den tid som den slutna vården varar. Barnbidraget debiteras i sin helhet.

3.7 Boendeservice

Socialvårdslagens principer för boendeservice gäller alla klientgrupper.

3.7.1 Stödboende

Socialvårdslagen 21 a §

Vid stödboende ingår klienten ett eget hyresavtal, vars kostnader hen ansvarar för själv. För socialhandledning som ingår i stödboende tas ingen avgift ut. Om klienten utöver stödboendet använder även andra stödtjänster, exempelvis måltidstjänst, faktureras en klientavgift för dessa separat enligt klientavgiftstabellen.

3.7.2 Gemenskapsboende

Socialvårdslagen 21 b § och lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 10 e – 10 g §

Med gemenskapsboende avses boende och service som ordnas i en servicebostad. Servicen omfattar vård och omsorg enligt klientens behov, verksamhet som upprätthåller och främjar funktionsförmågan, måltids-, klädvårds-, hygien- och städservice samt tjänster som främjar delaktighet och socialt umgänge.

Avgiften fastställs på basis av antalet servicetimmarna som bokförts i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga (bruttoinkomster) och familjens storlek. Klienten gör tillsammans med tjänsteleverantören upp ett hyresavtal i enlighet med hyreslagen samt betalar hyran till tjänsteleverantören och svarar för skyldigheterna enligt hyresavtalet. Klienten betalar separat enligt sin användning för stödtjänst (19 §) eller hemservice (19 a §) enligt socialvårdslagen.

Om antalet servicetimmarna varierar från månad till månad, får det vid bestämmandet av avgiften användas ett betalningsprocenttal som motsvarar servicetimmarnas genomsnittliga pris. Servicetimmarna beaktas i form av hela timmar så att partiella servicetimmarna avrundas till närmaste hela timme och halva timmar avrundas uppåt.

Boendet är avsett för personer som inte har stort behov av heldygnsomsorg, men som behöver en anpassad bostad samt vård och omsorg.

För krigsinvalider med minst 10 procents invaliditetsgrad är gemenskapsboendet avgiftsfritt.

Gemenskapsboende i grupphem

Grundavgiften omfattar trygghetstelefon och klädvårdstjänst enligt bedömningen av servicebehovet.

Av klienter som behöver regelbunden service och vård debiteras en månatlig avgift för hemvård som bestäms efter mängden vård och service, klientens bruttoinkomster, betalningsförmåga och storleken på familjen. Avgiften fastställs tills vidare.

Boende i grupphem betalar dessutom en avgift för måltidstjänst.

3.7.3 Serviceboende med heldygnsomsorg

Socialvårdslagen 21 c § och lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 10 b–10 d §

Med serviceboende med heldygnsomsorg avses boende i ett vårdhem, ett servicehem eller en liknande boendeenhet som är tillgänglig och trygg och tillhandahåller social verksamhet och där personen förfogar över en bostad som motsvarar hans eller hennes behov och där han eller hon av boendeenhetens personal utan dröjsmål och oberoende av tid på dygnet får vård och omsorg också för sitt akuta behov.

Service produceras antingen av välfärdsområdet eller som en tjänst som köps av en privat serviceproducent. Köptjänster likställs med den service som välfärdsområdet självt producerar och klientavgifterna fastställs och debiteras av välfärdsområdet.

Avgiften för serviceboende med heldygnsomsorg omfattar:

- vård- och omsorgspersonalen dygnet runt
- trygghetsarmband och/eller regelbundna ronderingar
- tvättjänst för kläder
- linnen och tvättjänst för dessa
- städning av bostaden en gång i veckan (vid välfärdsområdets egna enheter)
- de boendes toalettpapper, soppåsar och bastvål
- städning av allmänna utrymmen en gång i veckan (vid välfärdsområdets egna enheter)
- sjukhusinfektionsstädning vid behov
- maskinell läkemedelsutdelning
- blöjor, mathaklappar, tvättilappar etc.
- måltidspaket, som består av frukost, lunch, eftermiddagskaffe, middag, kvällsmål och nödvändiga mellanmål.

Avgiften för serviceboende med heldygnsomsorg får vara högst 85 procent av klientens nettomånadsinkomster, av vilka lagstadgade avdrag gjorts. Klienten betalar separat hyran och gör tillsammans med tjänsteleverantören upp ett hyresavtal. Om klientens make/maka eller sambo fortsätter att bo hemma och inkomsterna hos den person som flyttar till serviceboende med heldygnsomsorg är större, får serviceavgiften efter avdrag vara högst 42,5 % av makarnas sammanlagda månadsinkomster. Även då måste man göra de lagstadgade avdragen från nettoinkomsterna.

Om inkomsterna för den hemmaboende maken/makan understiger minimigränsen för utkomststöd, görs en ansökan om nedsättning av klientens klientavgifter.

Par i serviceboende med heldygnsomsorg

Om paret bor i serviceboende med heldygnsomsorg och den andra maken/makan inte behöver service inom serviceboendet med heldygnsomsorg

- En make/maka som inte omfattas av servicen betalar hälften av hyran och avgiften för måltidspaketet.
- För en make/maka som inte uppfyller kriterierna för serviceboende med heldygnsomsorg, men som har ett ringa servicebehov, bestäms avgiften i enlighet med hemvårdens avgifter.

När ett par bor i serviceboende med heldygnsomsorg och båda omfattas av tjänsterna hanteras boendeserviceavgiften på samma sätt som för enskilda personer som har ett servicebehov.

Klienten ska för personligt bruk ha kvar:

- inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg för äldre minst 182 euro/mån.
- inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg för rehabiliteringsklienter inom mental- och missbrukarvården minst 182 euro/mån.
- inom långvarig familjevård 182 euro/mån.
- inom långvarig anstaltsvård minst 122 euro/mån.

10 b § i klientavgiftslagen fastställer vilka av klientens inkomster som inverkar på klientavgiften. Om inkomsterna varierar beaktas de genomsnittliga inkomsterna under de senaste 12 månaderna när man fastställer klientavgiften.

Om en klient inom serviceboende med heldygnsomsorg har hyresintäkter beaktas dessa som inkomst. Från hyresinkomsterna avdras nödvändiga utgifter som åligger hyresvärden (ej kostnader för grundläggande renovering). Nödvändiga utgifter är:

- bolagsvederlag
- skatter (även fastighetsskatt)
- utgifter som enligt hyresavtalet åligger hyresvärden
- brandförsäkring (ej hemförsäkring)
- eventuell tomthyra för fastighetens hyresvärd

3.7.4 Tillfälligt boende

Tillfälligt boende i en enhet för boendets jourtjänst, som är avsett för klienter i akut bostadskris, är avgiftsfritt. Måltider ingår ej i tjänsten.

3.7.5 Sluten vård

Med sluten vård avses verksamhet som omfattar uppehälle, vård och omsorg på:

- hälsocentralsjukhusavdelning
- socialvårdens institution
- institution för specialomsorg om personer med intellektuella funktionsnedsättningar
- institution för missbrukarvård
- annan motsvarande verksamhetsenhet

Som vårddag räknas en kalenderdag oberoende av tidpunkten för ankomst eller utskrivning. Om klienten flyttar, debiterar den remitterande aktören inte någon avgift för utskrivningsdagen.

Kortvarig sluten vård är tillfällig om den varar i mindre än tre månader. Vårddagsavgift för kortvarig vård debiteras per kalenderår tills avgiftstaket uppfylls. Därefter sänks vårdavgiften. Avgiftstaket ackumuleras per kalenderår.

För under 18-åringar kan man ta ut vårddagsavgifter på hälsostation eller sjukhus eller på deras verksamhetsenheter för högst sju vårddagar per kalenderår.

Klienten ska för personligt bruk ha kvar:

- inom långvarig anstaltsvård minst 122 euro/mån.

3.7.6 Familjevård

Familjevård är ett hemliknande sätt att ordna klientens boende, när det inte längre är möjligt eller ändamålsenligt för klienten att bo i sitt eget hem. Familjevårdens mål och genomförandesätt fastställs i familjevårdslagen (263/2015). "Familjevård är vård av eller annan omsorg om en person under en del av dygnet eller dygnet runt i familjevårdarens privathem eller i den vårdbehövandes hem och sköts av ambulerande familjevårdare.

3.8 Tjänster som stöder äldres boende hemma

3.8.1 Hemvård

Temporär hemvård

Med temporär hemvård avses endera enskilda hemvårdsbesök eller hemvård som planerats för en viss tid. Enskilda besök omfattar olika sjukvårdsåtgärder, till exempel blodprov, injektioner och övrig medicinsk vård och stygnborttagning. En besöksavgift tas ut för temporär hemvård.

Bedömningsteamet

Hemvårdens bedömningsteams vård är tillfällig, bedömningsperioden varar i regel högst fyra veckor. Målet under bedömningsperioden är att utreda klientens behov av hemservice och annan service. Klienternas vårdbehov varierar under bedömningsperioden och är ofta större i början och mindre i slutet. För bedömningsteamets verksamhet debiteras en dygnsavgift.

Regelbunden hemvård

Av klienter som behöver regelbunden service och vård debiteras en månatlig avgift för hemvård som bestäms efter mängden vård och service, klientens bruttoinkomster, betalningsförmåga och storleken på familjen. Avgiften fastställs tills vidare och justeras vid behov. Inkomstgränserna och avgiftsprocenterna för klientavgiften som bestäms enligt betalningsförmågan finns i bilaga 1: Inkomstgränser för avgiften som fastställs efter betalningsförmåga samt bilaga 2: Avgiftsprocent enligt betalningsförmåga enligt familjens storlek.

Hemvårdens besök för bedömning av servicebehovet hemma hos klienten är avgiftsfritt. De hembesök av läkare som innefattas i regelbunden hemvård är avgiftsfria för klienten. Avgiften debiteras inte om månadsavgiften för hemvårdens tjänster understiger 6 euro.

Par i hemvård

Om makarna bor i samma hushåll och båda får hemvård, får vardera ett eget servicebeslut och en egen vård- och serviceplan på basis av servicebehovet. När avgiften bestäms är antalet personer i detta fall två. Inkomstgränserna och avgiftsprocenterna för klientavgiften som bestäms enligt betalningsförmågan finns i bilaga 1: Inkomstgränser för avgiften som fastställs efter betalningsförmåga samt bilaga 2: Avgiftsprocent enligt betalningsförmåga enligt familjens storlek.

Avgiften fastställs enligt familjens gemensamma bruttoinkomster. Med familj avses personer som lever i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden samt minderåriga barn som bor i samma hushåll och är barn till dessa personer. Syskon eller vuxna barn som lever i samma hushåll med föräldrarna anses således inte vara familj på det sätt som avses här. För dem fastställs avgiften separat enligt respektive persons inkomster.

Vid bedömning av betalningsförmågan beaktas enligt 10 f § i klientavgiftslagen skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster för servicebrukaren och personen som lever tillsammans med hen i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden. Om inkomsterna varierar, beaktas de senaste 12 månadernas genomsnittliga månadsinkomst. Som inkomster kan man även ta hänsyn till de skattepliktiga inkomsterna i den senast inlämnade skattedeklarationen förhöjd med den procentandel som uppges av skattestyrelsen.

3.8.2 Korttidsvård

Korttidsvård är intervallvård och tillfällig korttidsvård, dagverksamhet och timavlösning som riktas till äldre och personer med funktionsvariationer som bor hemma. Avgiften bestäms enligt klientavgiftstabellen.

3.8.4 Närståendevård

Med närståendevård avses att vård av och omsorg om en äldre, en person med funktionsnedsättning eller en sjuk person ordnas i hemförhållanden med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära. Det viktigaste kriteriet för beviljande av stöd för närståendevård och bestämningen av vårdarvodet är hur bindande vården är.

Lagstadgad ledighet inom närståendevård

Alla närståendevårdare har rätt till minst två dygn ledig tid per kalendermånad. En närståendevårdare har rätt till minst tre dygn ledig tid per kalendermånad, om han eller hon oavbrutet eller med få avbrott är bunden till vården dygnet runt eller fortgående varje dag.

I avtalet om stöd för närståendevård har man avtalat om närståendevårdarens lagstadgade ledighet och den har antecknats i vård- och serviceplanen. Avtalet om stöd för närståendevård ingås mellan välfärdsområdet och närståendevårdaren och fungerar som grund för ledigheterna. Om parterna vill göra ändringar i det överenskomna förfarandet som gäller ledigheter ska de i samförstånd uppdatera avtalet till denna del.

Ett lagstadgat ledigt dygn kan delas upp i tre, högst åtta timmar långa perioder.

3.8.5 Hygientjänst

Hygientjänsten utanför hemmet är avsedd för klienter inom hemvården som saknar dusch- eller tvättmöjligheter hemma. För tjänsten tas det ut en separat klientavgift enligt klientavgiftstabellen.

3.8.6 Måltidstjänst

Måltidstjänsten är avsedd för personer som har nedsatt rörelseförmåga och/eller inte förmår att ta sig ut från hemmet för att inta måltider till exempel på servicecentra, eller som inte klarar av den dagliga beredningen/uppvärmningen av mat. För måltiden tas det ut ett pris per portion eller paket enligt klientavgiftstabellen.

3.8.7 Klädvårdstjänst

Klientens tvätt tvättas i den egna eller husbolagets tvättmaskin. Vid behov används en tvätteritjänst, för vilken en separat avgift tas ut.

3.8.8 Service som stöder rörlighet

Service som stöder rörlighet enligt socialvårdslagen beviljas till klienter som inte klarar sig med den normala kollektivtrafiken eller Servicelinjen (annan anropsstyrd trafik eller servicetrafik). I första hand riktas service som stöder rörlighet till personer som bor hemma för att stödja självständigt utförande av ärenden.

Service som stöder rörlighet beviljas i form av högst åtta enkelresor per kalendermånad. För enkelresor debiteras en självriskandel enligt den gällande kollektivtrafiken inom området. Valfärdsområdet debiterar självriskandelen av klienten.

3.8.9 Trygghetstjänster

Målet med trygghetstjänsten är att stödja och främja personens förmåga att klara sig självständigt och bo kvar i det egna hemmet. Tjänsten gör det möjligt att ordna/få hjälp i situationer där personens välbefinnande oväntat har äventyrats och där personen inte har möjlighet att klara sig själv. Tjänsten kan omfatta en trygghetstelefon, en trygghetshjälpare samt andra trygghetsapparater. För tjänsten debiteras en månatlig apparatavgift, och för hjälparbesök debiteras en separat besöksavgift.

3.8.10 Butiksservice

Butiksservicen riktas till personer vars självständiga boende hemma äventyras på grund av brist på dagligvaror och personen inte själv eller med hjälp av någon annan person

regelbundet kan uträtta ärenden i en dagligvaruhandel eller beställa dagligvaror hem på annat sätt. En separat leveransavgift debiteras för servicen.

3.8.11 Dagverksamhet

Syftet med rehabiliterande dagverksamhet är att stödja äldres förmåga att bo hemma så länge som möjligt med lite hjälp. Målet för den rehabiliterande dagverksamheten är att stärka och upprätthålla äldres fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga. En separat avgift tas ut för servicen.

3.8.12 Ledsagartjänst

Ledsagartjänsten används i situationer där en person på grund av sin nedsatta funktionsförmåga inte klarar av att självständigt uträtta nödvändiga ärenden, och försummelsen av ärendena kunde öka personens servicebehov.

3.8.13 Städtjänst

Städtjänsten används i situationer där en person på grund av sin nedsatta funktionsförmåga inte klarar av att sköta den grundläggande städningen i hemmet och personens närkrets inte kan hjälpa eller ordna städtjänst.

4. Avgifter för specialgrupper

4.1 Frontveteraner, lottor och krigsinvalid

(Statskontorets anvisning 14.12.2021 VK/113428/08.01.02/2021 och klientavgiftsförordningen 9 §)

Tjänster som stöder boende hemma för frontveteraner grundar sig på lagen och förordningen om rehabilitering av frontveteraner och ändringarna av dessa (1184/1988, 605/2022 och 1348/1988, 1041/1997).

Frontveteranernas och krigsinvalidernas tjänster som stöder boende hemma är på samma nivå men grundar sig på olika lagar. En frontveteran som har rätt till tjänster som stöder boende hemma ska vara bosatt i Finland, ha deltagit i Finlands krig 1939–1945 och ha tilldelats frontmannatecken, fronttjänstecken eller fronttecken.

För frontveteraner debiteras ingen klientavgift för:

- hemservice, hemsjukvård eller hemsjukhusvård

- måltidstjänster och stödtjänster i hemmet (stödtjänster t.ex. trygghetstelefontjänster, tjänster för att sköta sina ärenden, butiks-, ledsagar-, städ-, tvätt- och klädvårdsservice samt apotekets dosdispenseringstjänst).
- service som stöder rörlighet enligt socialvårdslagen
- dagcenterverksamhet
- vård under närståendevårdares lagstadgade ledighet
- boendeservice och måltiderna som ingår
- långvarig familjevård enligt familjevårdslagen
- medicinsk rehabilitering enligt 24 § i hälso- och sjukvårdslagen
- tandundersökning, förebyggande behandling, protetiska åtgärder

Krigsinvalid

(Statskontorets anvisning till kommunerna 14.12.2021 VK/113425/08.01.02/2021).

Krigsinvalider med minst 10 procents invaliditet har rätt till öppenvårdstjänster som ersätts av staten. Enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) kan kommunala öppenvårdstjänster även ersättas för en person som skadats eller fått en sjukdom som värnpliktig eller fredsbevarare före 1991. När det gäller dessa ska invaliditetsgraden vara minst 20 %.

Tjänster som ordnas enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är inte inkomstrelaterade och förutsätter alltså inte utredning av inkomster. Behovsprövning enligt socialvårdslagen ska ändå tillämpas. Det spelar ingen roll om välfärdsområdet ordnar motsvarande tjänster till andra kommuninvånare eller inte. Välfärdsområdet får anslag från Statskontoret för tjänster som ordnas för denna specialgrupp. Enligt 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst ersätts kostnaderna för följande öppenvårdstjänster:

- hemservice
- boendetjänster
- service som stöder rörlighet enligt socialvårdslagen
- stöd för närståendevård
- kostnader för sjukvårdstjänster ersätts (i den mån de gäller hem-, dag- eller nattsjukvård eller medicinsk rehabilitering).

4.2 Asylsökande

Asylsökande klienters mottagningsbesök faktureras från mottagningscentralerna enligt de faktiska kostnaderna för tjänstproduktionen. En kopia av klientens ID-

kort eller mottagningscentralens betalningsförbindelse skickas till välfärdsområdets registratorskontor.

4.3 Värnpliktiga och uppbåd

Hälsa- och sjukvård för värnpliktiga är avgiftsfri. För klientens och tjänsteproduktionens andel faktureras brigaden där klienten gör sin beväringstjänst. En kopia av beväringkortet skickas till välfärdsområdets registratorskontor.

Kostnader som uppbåd ger upphov till faktureras av staten årligen i enlighet med avtal. Huvudstaben skickar årligen listan över uppbådspliktiga personer som ska genomgå hälsokontroll till välfärdsområdet. Skolhälsovården skickar hälsokontrollblanketterna till ledningen för välfärdsområdets social- och hälsovårdsväsende, varifrån blanketterna vidarebefordras till huvudstaben.

5. Avgiftstak och jämkning av avgifterna

5.1 Avgiftstak

(Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 6 a §)

Det har föreskrivits ett avgiftstak på 762 euro per kalenderår för klientavgifterna inom social- och hälsovården. När avgiftstaket överskrids är tjänsterna som ingår i det avgiftsfria för klienten till slutet av året. För personer över 18 år kan man dock ta ut en vårdavdelning på 25,10 euro för kortvarig vård och rehabilitering på bäddavdelningar eller motsvarande enheter. Serviceavgifter för personer under 18 år kan beaktas tillsammans med vårdnadshavarens avgifter.

Det är på klientens ansvar att kontrollera när avgiftstaket för klientavgifter uppnås. När avgiftstaket uppnås får klienten ett intyg över att avgiftstaket överskridits, dvs. ett frikort. För att få kortet måste klienten vid behov uppvisa verifikat för tjänsterna som klienten själv eller klientens barn betalat för. Av fakturorna ska framgå om avgiften ackumulerar avgiftstaket och att klienten ansvarar för att följa upp avgiftstaket.

Följande tjänster ingår i avgiftstaket:

1. Hälsostationens tjänster inom öppen vård
2. Poliklinikbesökens undersökning och vård
3. Dagkirurgiska ingrepp
4. Mun- och tandvårdens undersökning och vård (med undantag för tandtekniska kostnader)
5. Specialsjukvårdsingrepp för mun och käkar

6. Vård som ges av yrkespersoner inom hälso- och sjukvården, såsom fysio- och näringsterapi
7. Seriebehandling
8. Dag- och nattvård
9. Tillfällig hemsjukvård och hemsjukhus
10. Kortvarig sluten vård
11. Medicinsk rehabilitering på institution inom tjänster för personer med utvecklingsstörning och funktionsnedsättning

Fakturor som ingår i avgiftstaket som betalats med utkomststödet samt avgifter som debiterats för distanstjänster räknas med i avgiftstaket. Avgifter för personer under 18 år beaktas i avgiftstaket för en vårdnadshavare och frikort beviljas av institutionen där avgiftstaket uppnås.

I avgiftstaket räknas inte med:

- Avgifter som har ersatts på basis av speciallagstiftning, såsom lagen om olycksfall i arbetet
- Avgifter för personer som inte har hemkommun i Finland (med undantag)

Följande avgifter räknas inte med i avgiftstaket:

- Avgifter för sjuktransporter
- Avgifter för läkarintyg
- Socialvårdens serviceavgifter (exkl. kortvarig institutionsvård)
- Inkomstbundna avgifter
- Avgifter för oanvända mottagningstider
- Avgifter för undersökningar som gjorts med en privatläkares remiss
- Självriskandelar för servicesedlar och färdtjänst
- Tandtekniska kostnader i samband med mun- och tandvård

5.2 Efterskänkande och nedsättning av avgifter

(Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 11 §)

En avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga ska efterskänkas eller nedsättas om personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Efterskänkning och nedsättning av avgiften är primära i förhållande till utkomststödet.

Klienten ska informeras om att avgiften nedsätts eller efterskänks före den första servicehändelsen eller i samband med den. Om detta inte är möjligt ges informationen senast

när avgiften tas ut. Informationen ska ges på ett tydligt sätt och klienten ska ges kontaktuppgifter till den aktör som ytterligare upplysningar vid behov kan begäras av.

5.2.1 Ansökan om reducereing av klientavgift

Ansökan om att reducera klientavgiften eller att inte ta ut den görs skriftligt, antingen av klienten eller tillsammans med en anställd. Av ansökan ska framgå följande uppgifter:

- för vilken tidsperiod reducereing av avgifter söks
- månadsinkomster och -utgifter för denna tidsperiod
- kontoutdrag från alla bruks- och sparkonton för de senaste tre månaderna
- redogörelse för eventuell annan förmögenhet som står till förfogande

Som bilaga kan skickas ett utlåtande om klientens situation som utarbetats av en yrkesperson inom socialvården. Ansökan skickas till adressen kirjaamo@itauusimaa.fi. Enligt förvaltningsstadgan fattar ekonomidirektören beslut i ärendet, och ändring kan sökas i beslutet.

6. Avgifter som fastställs efter betalningsförmåga

I 7 b § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården finns bestämmelser om långvarig service och avgifter som tas ut. Avgiften som avses i 7 c § i klientavgiftslagen får dock inte tas ut för familjevård som ordnas med stöd av barnskyddslagen eller lagen om funktionshinderservice.

Vad gäller boendeservice som avses i socialvårdslagen, familjevård och professionell familjevård som avses i familjevårdslagen, sluten vård som avses i hälso- och sjukvårdslagen samt service på en institution som avses i socialvårdslagen, är en förutsättning för långvarighet 3 månader.

Med beaktande av service som ges i hemmet, är en förutsättning för långvarig service att klienten får service minst en gång i veckan och dessutom att servicen beräknas vara i minst 2 månader, eller att servicen de facto redan har varat i minst 2 månader.

Välståndsområdets beslut om en avgift som bestäms efter betalningsförmåga gäller tills vidare. Välståndsområdet ska justera klientavgiften i situationer som avses i § 10 j i lagen samt på ansökan av klienten eller hans representant. Vid fastställande av avgiften ska en utredning göras av klientens familjeförhållanden, inkomstuppgifter samt eventuella rater som ska avdras från inkomsterna.

Enligt 10 § i klientavgiftslagen beaktas vid bedömning av betalningsförmåga och vid bestämmande av avgift, enligt vad som närmare bestäms i lagen eller förordningen om klientavgifter, att den som saken gäller lever i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden, att det finns minderåriga barn i samma hushåll, andra av personens faktiska familjeförhållanden beroende faktorer som påverkar hans eller hennes betalningsförmåga samt den underhållsskyldighet som avses i lagen om underhåll för barn. När storleken på en avgift som fastställs enligt betalningsförmågan bestäms beaktas inkomsterna hos de personer som använt servicen på det sätt som bestäms i lagen och förordningen om klientavgifter. Inkomstgränserna och avgiftsprocenterna för klientavgiften som bestäms enligt betalningsförmågan finns i bilaga 1: Inkomstgränser för avgiften som fastställs efter betalningsförmåga samt bilaga 2: Avgiftsprocent enligt betalningsförmåga enligt familjens storlek.

Statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter, kommunala myndigheter och andra offentlighetsrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, arbetsgivare och arbetslöshetskassor samt serviceproducenter inom social- eller hälsovården är skyldiga att på en välfärdsområdesmyndighets begäran avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna uppgifter och utredningar om en klients ekonomiska ställning som de har i sin besittning och som är nödvändiga vid bestämmandet av klientavgiften, om det välfärdsområde som bestämmer avgiften inte av klienten eller av klientens lagliga företrädare har fått tillräckliga och tillförlitliga uppgifter för bestämmandet av avgiften. Samma bestämmelser tillämpas även på uppgifter och utredningar om klientens makes eller sambos ekonomiska ställning, om avgiften bestäms eller har bestämts med stöd av 7 c eller 10 e §

utifrån makarnas eller sambornas sammanräknade inkomster. Skyldigheten att ge information gäller också penninginstitut, om välfärdsområdet inte har fått tillräckliga uppgifter och utredningar, eller om det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga. Bankuppgifterna ska begäras skriftligen av banken. Innan begäran skickas ska klienten och hans partner (om det har varit nödvändigt att begära uppgifter av partnern) informeras om att uppgifterna begärs. Beslutet om att göra en begäran kan endast fattas av en av välfärdsområdet utsedd tjänsteinnehavare.

Inkomster som beaktas

Inkomster som beaktas anges i bilaga 2: Inkomster som beaktas enligt betalningsförmågan

Inkomster som inte beaktas vid fastställandet av klientavgiften anges i bilaga 4: Inkomster som inte beaktas enligt betalningsförmågan

6.1 Justering av avgifter som debiteras efter betalningsförmåga

Avgifter som fastställs enligt inkomsterna justeras en gång per år. Avgiften justeras även då

- klientens eller familjens betalningsförmåga har ändrats väsentligt (5 %)
- det är uppenbart att familjens förhållanden, som beaktas vid fastställande av avgiften, har förändrats
- avgiften visar sig vara felaktig
- vården och servicen som fastställs i vård- och serviceplanen ändras väsentligt

I sådana fall ändras avgiften från början av nästa månad. Om beslutet gällande fastställande av avgift har baserats på felaktiga uppgifter som uppgetts av klienten eller hans representant, får avgiften rättas retroaktivt för högst ett år.

Uppgifterna begärs i första hand från klienten själv, en familjemedlem som befullmäktigats av hen, ett annat ombud eller en intressebevakare. Den som fattar avgiftsbeslutet kan vid behov begära inkomstuppgifter av Folkpensionsanstalten, skattebyrån och den instans som betalar ut lön/pension. Det primära ansvaret för att anmäla ändringar i inkomsterna till välfärdsområdet åligger klienten eller intressebevakaren.

7. Fakturering och ändringssökande

7.1 Fakturauppgifter

Välfärdsområdet ska tillhandahålla klienten en faktura som motsvarar beslutet om avgift. Fakturan ska åtminstone innehålla följande uppgifter:

- 1) fakturans datum
- 2) klienten som avgiften tas ut av
- 3) servicen för vilken avgiften debiteras
- 4) avgiftens storlek och grund
- 5) den offentliga eller privata serviceproducenten för vars service avgiften debiteras
- 6) namnet på och kontaktuppgifter till den aktör av vilken klienten vid behov kan begära mer information om fakturan
- 7) uppgift om huruvida den debiterade avgiften ackumulerar avgiftstaket som avses i 6 a, och om avgiften ackumulerar avgiftstaket, ska fakturan dessutom innehålla uppgift om att klienten måste själv följa med avgiftstakets uppnående.

7.2 Indrivning av vårdavgiftsfordringar och dröjsmålsränta, betalningsavtal

Avgifter som fastställts på basis av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården får utsökas utan dom eller beslut i den ordning som föreskrivs om indrivning av skatter och avgifter med utsökningsmedel.

I indrivningen av vårdavgiftsfordringar iakttas dessutom välfärdsområdets gällande anvisningar för fakturering och indrivning. Betalningstiden är enligt anvisningarna 14 dagar från fakturadatomet. Inkassoföretaget skickar en betalningsupplmaning tidigast 14 dagar från förfallodatomet. Om klientavgiften inte betalas efter betalningsupplmaningen, överförs avgiften för indrivning.

Avtal om ändring av fordringens betalningstidtabell kan göras med gäldenären. Faktureraren kan skjuta upp fakturans förfallodag i högst 60 dagar, såvida det finns välgande skäl för det. Ekonomidirektören beslutar om betalningsavtal. Gällande fordringar som överförts för indrivning, fattas beslut om betalningsavtal av aktören som mottagit uppdraget om indrivning. Vid indrivning av fordringar debiterar välfärdsområdet vid sidan av den egentliga fordringen även dröjsmålsränta enligt räntelagen och indrivningskostnader.

Det går inte att avtala om fordringens belopp med ett betalningsavtal.

7.3 Fakturering av personer från andra kommuner och personer som byter hälsostation

- Om klientens hemkommun är någon annan än en av välfärdsområdets kommuner, har hen rätt till endast brådskande vård
- Om en klient från en annan kommun har valt en hälsostation inom Östra Nylands välfärdsområde som sin vårdplats (skriftlig anmälan), har hen rätt att få samma service inom den öppna sjukvården och mun- och tandvården som klienter inom Östra Nylands välfärdsområde
- Om klienten kommer från **Åland**, behöver hen **alltid en betalningsförbindelse** för icke-brådskande vård. Rätten att välja gäller inte Åland.
- Om klienten har en betalningsförbindelse utfärdad av det egna välfärdsområdet, har hen rätt att få vård i enlighet med specifikationen i betalningsförbindelsen
- Studerande, se Studerandehälsovård
- Barn som har placerats med stöd av barnskyddslagen har rätt att få all service inom hälso- och sjukvård som hen behöver (69 § i hälso- och sjukvårdslagen)

7.4 Avgifter som debiteras personer som bor annanstans än i Finland

(Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 13 §)

Om klienten inte har en hemkommun i Finland, debiteras hen en avgift som motsvarar de kostnader som den givna hälso- och sjukvårdsservicen har förorsakat välfärdsområdet, såvida inte annat följer av en internationell konvention som är bindande för Finland eller av Europeiska unionens lagstiftning.

Ovan nämnda avgifter får inte debiteras för:

- vaccinationer som ingår i det nationella vaccinationsprogrammet enligt 44 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), allmänna, frivilliga vaccinationer enligt 45 § 1 mom. och obligatoriska vaccinationer enligt 47 §,
- undersökning som görs för att förhindra spridning av en allmänfarlig smittsam sjukdom eller sådan brådskande vård som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen eller mediciner som ordinerats för behandling av en allmänfarlig smittsam sjukdom,
- undersökning av, vård av eller mediciner som ordinerats för behandling av en hivpositiv gravid person.

Avgiftsfriheten gäller inte personer som uppehåller sig tillfälligt i Finland eller personer som får ersättning för kostnaderna med stöd av någon annan lag eller en försäkring.

7.4.1 Rätt till vård

Utlänningar som uppehåller sig tillfälligt i Finland **har rätt till brådskande och medicinskt nödvändig vård, förutom** personer som kommit till Finland från ett annat EU- eller EES-land eller Schweiz och som är arbetspensions- och/eller sjukförsäkrade arbetstagare här med rätt till all service inom den offentliga hälso- och sjukvården mot en klientavgift för kommuninvånare. Arbetstagaren har inte nödvändigtvis en hemkommun i Finland, varvid hen påvisar sin rätt till vård med det av FPA beviljade dokumentet Intyg över rätt till vårdförmåner i Finland

Personer som kommer från **Storbritannien** och uppehåller sig tillfälligt i Finland har rätt till medicinskt nödvändig sjukvård inom den offentliga hälso- och sjukvården, såsom innan Storbritannien gick ur EU.

Personer som är sjukförsäkrade i Storbritannien kan under sin tillfälliga vistelse påvisa sin rätt att få ta del av hälso- och sjukvårdens service i EU- och EES-länder eller Schweiz med fem olika sjukförsäkringskort. Kortet gäller under perioden som anges på dem. Detta gäller europeiska sjukförsäkringskort (European Health Insurance Card, EHIC) som har utfärdats under EU-medlemskapet eller under övergångsperioden för Brexit, men även Citizens Rights EHIC-kort, som har utfärdats till personer som omfattas av utträdesavtalet.

Genom att uppvisa ett av följande giltiga kort, är personen berättigad till samma medicinskt brådskande vård inom den offentliga hälso- och sjukvården för samma klientavgifter som invånare inom välfärdsområdet:

- EHIC utfärdat under EU-medlemskapet. Kortet identifieras av stjärnbilden högst upp till höger med bokstäverna UK på. Kortet har utfärdats senast 30.1.2020 och gäller i 5 år.
- EHIC utfärdat under Brexits övergångsperiod. Kortet identifieras av bokstavskombinationen UK högst upp till höger. Kortet har utfärdats under perioden 1.2.2020–10.1.2021 och gäller i 5 år.
- Citizens Rights EHIC. Kortet identifieras av hologrammet högst upp till höger, den för kortet specifika texten CRA i kortets övre fält samt det personliga ID-numret (PIN, personal identification number). Kortet har utfärdats från 20.11.2020 och gäller i 5 år.
- Citizens Rights EHIC för studerande. Kortet identifieras av det landsspecifika ID-numret i PIN-fältet. Det landsspecifika ID-numret begränsar dock inte användningen av kortet, utan berättigar till medicinskt nödvändig vård i samtliga EU-länder. Kortet har utfärdats från 20.11.2020 och gäller under personens utlandsstudieperiod.
- Nya GHIC (Global Health Insurance Card). Kortet identifieras av en kortbotten som påminner om Storbritanniens flagga, hologrammet högst upp till höger och bokstavskombinationen UK. Kortet har utfärdats från 11.1.2021 och gäller i 5 år.
- Dessutom kan en person som är sjukförsäkrad i Storbritannien och kommer till Finland fortfarande påvisa sin rätt att få medicinskt nödvändig vård mot en klientavgift för kommuninvånare också med ett av Storbritannien utfärdat intyg som

tillfälligt ersätter det europeiska sjukförsäkringskortet (provisional replacement certificate, PRC).

Obs! Det går inte att använda ett brittiskt pass för att påvisa sin rätt att få ta del av hälso- och sjukvårdens service i Finland.

7.5 Fakturering av fullkostnadsavgiften för vård som omfattas av olycksfallsförsäkringar

Försäkringsbolagen ersätter kostnader som vården av patienterna orsakar i sin helhet då det är fråga om en trafik- eller arbetsplatsolycka eller det första besöket vid misstanke om yrkesbetingad sjukdom. När en diagnos om yrkesbetingad sjukdom har fastställts, ersätter försäkringsbolaget all vård med anknytning till den. Ersättning kan inte ansökas för olyckor som inträffat före 2005.

Om den skadade har rätt till ersättning för sjukvård, ska försäkringsbolaget betala en fullkostnadsavgift för sjukvårdskostnaderna till det välfärdsområde som har ordnat sjukvården. En förutsättning är att verksamhetsenheten inom den offentliga hälso- och sjukvården har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 41 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Fullkostnadsavgift betalas inte för långvarig slutet vård som ges på grund av en olycka (40 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar).

Om man när patienten söker sig till vården eller senare i samband med ett vårdbesök beslutar om en åtgärd, om vilken en plan utarbetas i enlighet med 4 a § i lagen om patientens ställning och rättigheter, eller om vilken man på annat sätt fattar ett beslut, ska verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården skicka planen till försäkringsbolaget inom fyra vardagar från den dag då anteckningar i patientjournalen ska göras enligt bestämmelserna som utfärdats med stöd av lagen om patientens ställning och rättigheter. Anmälningsplikten gäller inte:

- 1) brådskande sjukvård, som innebär bedömning av omedelbart vårdbehov samt behandling, som inte kan skjutas upp utan att skadan eller sjukdomen förvärras väsentligt,

- 2) besök på en mottagning vid en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården och röntgenundersökning, ultraljudsundersökning och andra mindre undersökningar och behandlingar som kan jämföras med dem och utförs i samband med besöket (41 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar)

7.6 Ändringssökande

(Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 15 §)

Ändring får sökas i beslut som gäller fakturan och avgiften. Ändring kan dock inte sökas för en faktura som gäller ett beslut som avses i 2 b §. Ändringssökandet riktas till välfärdsområdet. Bestämmelser om ändringssökande finns i förvaltningslagen.

Ändring gällande beslut om och faktura för klientavgift kan sökas genom att rikta en skriftlig begäran om ändring till sektionen för individärenden inom Östra Nylands välfärdsområde.

Anvisningar gällande ändringssökande skickas i samband med beslutet.

8. Bilagor

Bilaga 1: Inkomstgränser för avgiften som fastställs efter betalningsförmåga

Familjens storlek, antal personer*	1	2	3	4	5	6
Inkomstgräns, euro i månaden (bruttoinkomster)	653 €	1 205 €	1 891 €	2 338 €	2 830 €	3 251 €

*om antalet personer i familjen är mer än sex, höjs inkomstgränsen med 389 euro för varje följande person

Bilaga 2: Avgiftsprocent enligt familjens storlek för bruttoinkomster som överstiger inkomstgränsen

Antal personer i familjen		1	2	3	4	5	6 personer eller fler
Servicetimmar/ månad	0-4 h	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
	5 h	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
	6 h	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
	7 h	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
	8 h	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
	9 h	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
	10 h	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
	11 h	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
	12 h	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
	13 h	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
	14 h	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
	15 h	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
	16 h	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
	17 h	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
	18 h	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
	19 h	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
	20 h	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
	21 h	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
	22 h	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	23 h	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
	24 h	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	25 h	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	26 h	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	27 h	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	28 h	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	29 h	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	30 h	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	31 h	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	32 h	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	33 h	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	34 h	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	35 h	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
	36 h	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37 h	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00	
38 h +	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00	

Bilaga 3: Avgifter som tas ut efter betalningsförmågan: inkomster som beaktas

Gemenskapsboende och hemvård	Serviceboende med heldygnsomsorg
Underhållsbidrag/underhåll	Underhållsbidrag/underhåll
Förhöjningar som orsakas av vårddagarna som ingår i pensioner och med dem jämförbara inkomster	Förhöjningar som orsakas av vårddagarna som ingår i pensioner och med dem jämförbara inkomster
Livränta	Livränta
Pension och med den jämförbara fortlöpande förmåner	Pension och med den jämförbara fortlöpande förmåner
Vårdbidrag för pensionstagare	Vårdbidrag för pensionstagare
Ränta	Ränta
Rehabiliteringsstöd	Rehabiliteringsstöd
Inkomst från dödsbo	Inkomst från dödsbo
Inkomster från jord- och skogsbruk (kalkylmässig inkomst av skog)	Inkomster från jord- och skogsbruk (kalkylmässig inkomst av skog)
Dividender	Dividender
Lön	Lön
Sjukförsäkringsdagpenning	Sjukförsäkringsdagpenning
Vinstandelar från placeringsfonder	Vinstandelar från placeringsfonder
Sytning	Sytning
Vinstandelar från sparlivförsäkring	Vinstandelar från sparlivförsäkring
	Handikappbidrag
Hysesinkomster	Hysesinkomster
Extra fronttillägg	Extra fronttillägg
Övriga personliga inkomster	Övriga personliga inkomster
	Stöd för hemvård av barn
	Studiepenning och vuxenutbildningsstöd

Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården
1992/734

Lagen om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 1201/2020

Med kalkylmässig inkomst från skog avses i klientavgiftslagen skogens enligt 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattning (1142/2005) bekräftade genomsnittliga avkastning per hektar multiplicerad med skogsmarkens areal. Detta tal minskas med tio procent och skogsbrukets räntor. Valfärdsområdet ska på begäran av klienten eller dennes företrädare sänka den kalkylmässiga inkomsten av skog om nettopenningvärdet för de gårdsspecifika årliga avverkningsmöjligheterna på basis av utlåtande från Finlands skogscentral eller skogsvårdsföreningen är minst tio procent lägre än skogsinkomsten. Sänkingsbeloppet uppgår till skillnaden mellan skogsinkomsten och nettopenningvärdet för avverkningsmöjligheten.

Bilaga 4: Avgifter som tas ut enligt betalningsförmågan: inkomster som inte beaktas

Gemenskapsboende och hemvård	Serviceboende med heldygnsomsorg
Vuxenutbildningsstöd	Vuxenutbildningsstöd
Bostadsbidrag	
Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice 916/2012, kostnadsersättning	Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice 916/2012, kostnadsersättning
Ersättning för uppehälle enligt lagen om rehabiliteringspenning	Ersättning för uppehälle enligt lagen om rehabiliteringspenning
Barnförhöjning	Barnförhöjning
Barnbidrag	Barnbidrag
Studiestödets bostadstillägg	Stöd för närståendevård
Familjevårdens kostnadsersättningar	Familjevårdens kostnadsersättningar
Fronttillägg	Fronttillägg
Militärunderstöd	Militärunderstöd
Kostnader för sjukvård och undersökning som betalas på basis av en olycksfallsförsäkring	Sjukvård och undersökningskostnader som genomförs på basis av olycksfallsförsäkring
Sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd	Sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd
Ersättning för uppehälle i enlighet med lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning	Ersättning för uppehälle i enlighet med lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning
Handikappbidrag	

Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992

Lagen om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 1201/2020

De skattefria sociala förmåner som avses i 92 § i inkomstskattelagen, bortsett från vårdbidrag för person som uppbär underhållsbidrag eller pension.